

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Prócz ewidentnych zalet i korzyści wynikających z użycia w komunikacji międzyprocesowej łącza nienazwanych, mimo

wszystko nie zawsze warto (a nawet można) je stosować.

Zasadniczym utrudnieniem w przypadku łącza nienazwanych jest kwestia współużytkowania takiego łącza przez procesy niespokrewnione.

W takiej sytuacji zwykle lepszym wyborem będą łącza w postaci potoku nazwanego (**named pipe**).

W odróżnieniu od nienazwanych, łącze nazwane (**named pipe**):

- jest identyfikowane przez nazwę i może z niego korzystać dowolny proces (także niespokrewniony), o ile ma odpowiednie uprawnienia;
- posiada organizację **FIFO**, czyli **First In First Out** (stąd i ich skrótna nazwa);
- posiada dowiązanie w systemie plików (jako plik specjalny urządzenia), aż do momentu jawnego usunięcia;
- mimo iż zachowuje cechy pliku – jak wyjaśnia to dokumentacja systemowa LINUX:
... is a window into the kernel memory, that "looks" like a file ...

OBLCZENIA RÓWNOLEGLE I SYSTEMY ROZPROSZONE

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Named pipe, podobnie jak i łącza nienazwane, mogą być tworzone w dwojakim sposobie, a mianowicie z:

- systemowego interface'u użytkownika;
- procesu (czy wątku), wywołaniem odpowiedniej funkcji API systemowego.

OBliczenia Równoległe i Systemy Rozproszone
Kryspin Miota (kryspin.miota@gmail.com)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Z poziomu interface systemowego łącza nazwane FIFO, tworzone są komendą

\$ mkfifo -m mode name

mode maska praw dostępu, czyli symbolicznie dla **u** (user), **g** (group), **o** (other), **a** (all) dodaje (+), ujmuje (-) od istniejących lub ustawia (=) prawo **r** (read), **w** (write), **x** (execute)
name nazwa pliku specjalnego FIFO, ewentualnie wraz ze ścieżką

Usunięcie łącza nazwanego odbywa się w identyczny sposób jak każdego pliku dyskowego, a więc

\$ rm name

Utwórzmy w takim razie przykładowe łącze FIFO

\$ mkfifo a=rw /tmp/km-fifo

Jeżeli wykonamy teraz

\$ ls -l /tmp/km-*

prw-r--r-- 1 kmirota users 0 maj 22 12:09 /tmp/km-fifo

Zwróćmy uwagę na opis dowiązania, zgodnie ze specyfikacją dla **ls**

-	Regular file	l	Symbolic link
b	Block special file	n	Network file
c	Character special file	p	FIFO
d	Directory	s	Socket

Skoro **p** więc **FIFO pipe**.

OBLICZENIA RÓWNOLEGŁE I SYSTEMY ROZPROSZONE

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Takie cechy pliku **km-fifo** potwierdza także, w szczegółach, komenda **stat**

```
$ stat /tmp/km-fifo
File: `/tmp/km-fifo'
Size: 0          Blocks: 0      IO Block: 4096   potok
Device: 806h/2054d  Inode: 591930    Links: 1
Access: (0644/prw-r--r--)  Uid:(1000/kmirota) Gid:(100/users)
Access: 6003-05-22 12:35:52.000000000 +0200
Modify: 6003-05-22 12:35:51.000000000 +0200
Change: 6003-05-22 12:35:51.000000000 +0200
```

Otwórzmy teraz dwie sesje terminala, w oknie pierwszego pierwszego wpisujemy

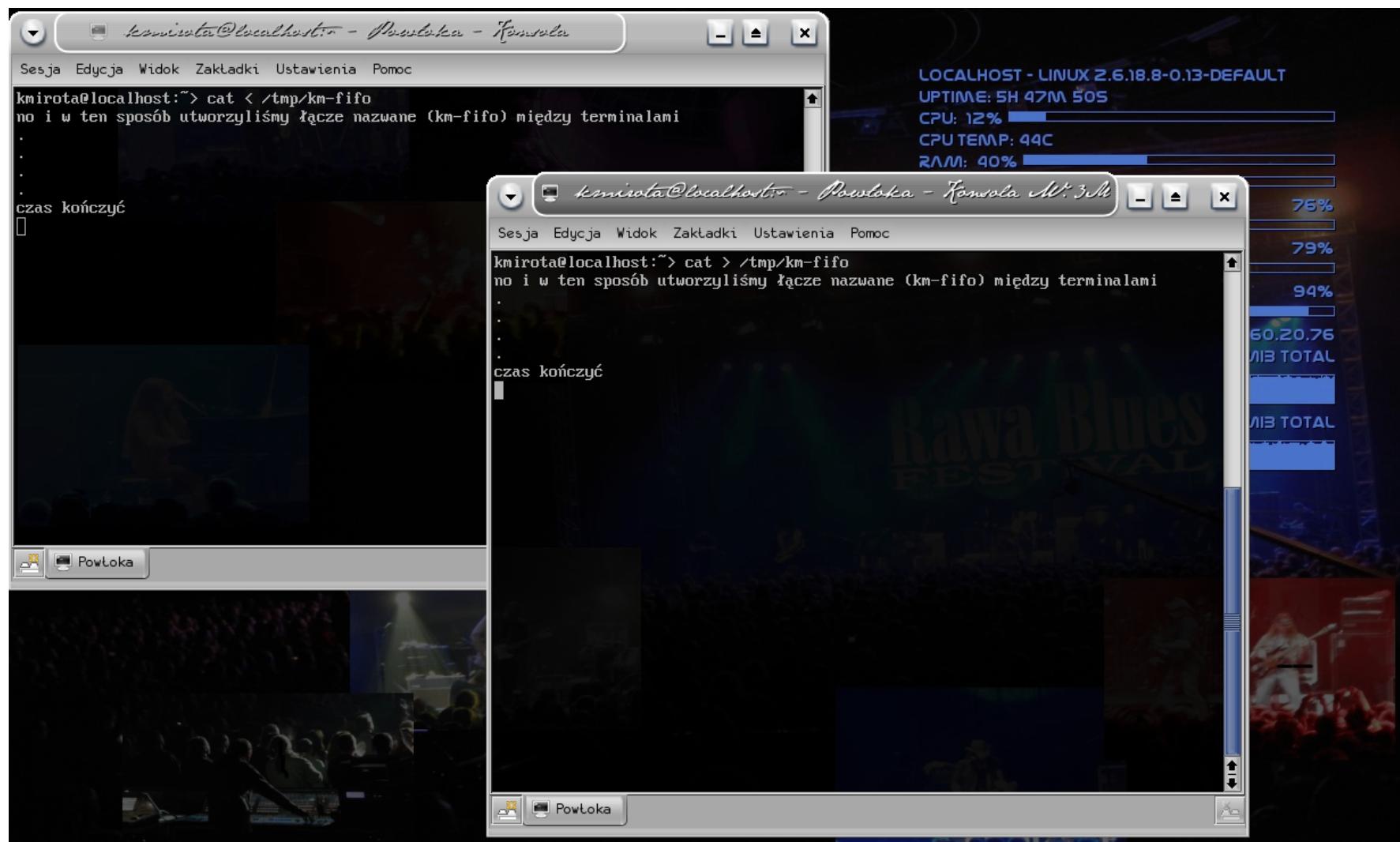
```
$ cat < /tmp/km-fifo
```

czyli przekierujemy zawartość **km-fifo** na wejście komendy systemowej **cat**. Ta, jak wiadomo, wyświetla na swoim wyjściu (czyli tutaj w oknie terminala pierwszego), to co otrzyma na wejściu. Teraz przełączamy się na drugie okno terminala, i wykonujemy

```
$ cat > /tmp/km-fifo
```

czyli w przeciwnym kierunku, zatem wejście drugiego terminala zostało przekierowane na plik **km-fifo**. Efekt będzie taki, że cokolwiek wprowadzimy w oknie terminala drugiego, natychmiast zobaczymy w oknie pierwszego. Zauważmy że plik ten będzie miał przez cały czas rozmiar zerowy.

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Całość można zakończyć przesyłając do cat kod EOF (End Of File), czyli z klawiatury **<Ctrl>-d**.

OBLICZENIA RÓWNOLEGŁE I SYSTEMY ROZPROSZONE
KRYSZPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Jeżeli na pierwszym terminalu ponownie wykonamy przekierowanie

```
$ cat < /tmp/km-fifo
```

zaś na drugim przekierujemy do pliku **km-fifo** wykonanie jakiejkolwiek komendy, przykładowo

```
$ stat /tmp/km-fifo >/tmp/km-fifo
```

to na pierwszym zobaczymy oczywiście

```
File: `/tmp/km-fifo'  
Size: 0          Blocks: 0      IO Block: 4096    potok  
Device: 806h/2054d   Inode: 591930  Links: 1  
Access: (0644/prw-r-r--)  Uid: (1000/kmirota)  Gid:(100/users)  
Access: 6003-05-22 13:53:13.000000000 +0200  
Modify: 6003-05-22 13:53:13.000000000 +0200  
Change: 6003-05-22 13:53:13.000000000 +0200  
$
```

i w tym momencie potok zostanie automatycznie zamknięty, bowiem strumień przepływających danych uległ zakończeniu.

KACZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

```
kmirota@vostro:~$ mkfifo /tmp/km-fifo
kmirota@vostro:~$ ls -l /tmp/km-fifo
prw-r--r-- 1 kmirota kmirota 0 paź 29 15:11 /tmp/km-fifo
kmirota@vostro:~$ stat /tmp/km-fifo > /tmp/km-fifo
kmirota@vostro:~$ rm /tmp/km-fifo
kmirota@vostro:~$ cat < /tmp/km-fifo
Plik: "/tmp/km-fifo"
    rozmiar: 0      bloków: 0      bloki I/O: 4096  potok
Urządzenie: 801h/2049d  inody: 3280882  dowiązań: 1
Dostęp: (0664/prw-rw-r--)  Uid: ( 1000/ kmirota)  Gid: ( 1000/ kmirota)
Dostęp: 2014-10-29 15:11:52.225402334 +0100
Modyfikacja: 2014-10-29 15:11:52.225402334 +0100
Zmiana: 2014-10-29 15:11:52.225402334 +0100
Utworzenie: -
kmirota@vostro:~$
```

Zauważmy że po zakończeniu sesji *plik* pozostaje w katalogu, a rozmiar jest zerowy. Ponieważ łącze usuwamy jak plik, więc

```
$ rm /tmp/km-fifo
```

OBLCZENIA RÓWNOLEGLE I SYSTEMY ROZPROSZONE
KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

W systemach rodziny POSIX, łącza nazwane tworzone są wywołaniami funkcji **mkfifo()**.

Synopsis

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/stat.h>

int mkfifo( const char *pathname, mode_t mode );
const char *pathname nazwa tworzonego pliku (tu: łącza)
mode_t mode maska uprawnień odnośnie odczytu i zapisu
```

Return

0 jeżeli zakończone sukcesem

Errors

-1

Usuwanie łączów nazwanych odbywa się przy pomocy funkcji **unlink()**.

Synopsis

```
#include <unistd.h>
int unlink( const char *pathname );
const char *pathname nazwa usuwanego pliku (tu: łącza)
```

Return

0 jeżeli zakończone sukcesem

Errors

-1

OBLCZENIA RÓWNOLEGLE I SYSTEMY ROZPROSZONE

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Maska uprawnień może być zadana z wykorzystaniem sumy bitowej predefiniowanych stałych w pliku nagłówkowym **sys/stat.h**:

S_IRUSR S_IWUSR S_IXUSR dla właściciela

S_IRGRP S_IWGRP S_IXGRP dla grupy, do której należy właściciel

S_IROTH S_IWOTH S_IXOTH dla pozostałych

lub też korzystając z stałej **DEFFILEMODE**, dla wszystkich łącznie

```
#define DEFFILEMODE (S_IRUSR|S_IWUSR|S_IRGRP|S_IWGRP|S_IROTH|S_IWOTH)
```

ustawiając dla wszystkich uprawnienia do odczytu i zapisu (zwróćmy uwagę, że na efektywne uprawnienia mają wpływ stosowane ustalenia odnośnie katalogu nadzawanego).

Ponieważ łącze nazwane posiada dowiązanie do struktury plików operacje na nim przeprowadza się w zwyczajowy sposób, tak jak i w przypadku ogółu, a więc:

- utworzone łącze trzeba otworzyć, przed użyciem, uzyskując w ten sposób jego deskryptor albo wskazanie do obiektu typu **FILE**;
- wykonujemy odczyt lub zapis, odpowiednio do potrzeb;
- po wykorzystaniu łącza proces powinien zamknąć je, od swojej strony.

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Niskopoziomowe operacje otwarcia i zamknięcia realizujemy przy pomocy **open()** i **close()**.

Synopsis

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/stat.h>
#include <fcntl.h>
int open( const char *pathname, int flags );
const char *pathname nazwa otwieranego pliku (tu: łącza)
int flags maska określająca sposób korzystania:
O_RDONLY O_WRONLY O_RDWR tylko odczyt, tylko zapis, odczyt lub zapis
O_NONBLOCK otwarcie w trybie nieblokującym
```

Return

deskryptor pliku

Errors

-1

Synopsis

```
#include <unistd.h>
int close( int fd );
int fd deskryptor pliku (tu: łącza nazwanego)
```

Return

0 zakończona sukcesem

Errors

-1

OBliczenia Równoległe i Systemy Rozproszone

Kryspin Miota (KRYSPIN.MIOTA@GMAIL.COM)

KŁĘCZAKOMUNIKACYJNE NAZWANE

Przydzielając deskryptor łącza za pośrednictwem funkcji **open()** trzeba pamiętać, że jej wywołanie mają zasadniczo charakter blokujący, tzn. wywołanie

fd=open(pathname,0_RDONLY); będzie czekać aż jakiś proces nie otworzy kolejki do zapisu
fd=open(pathname,0_WRONLY); będzie czekać aż jakiś proces nie otworzy kolejki do odczytu

Jeżeli jednak otwarcie nastąpi z użyciem maski **O_NONBLOCK** wówczas

fd=open(pathname,0_RDONLY|O_NONBLOCK); zwróci natychmiast sterowanie
fd=open(pathname,0_WRONLY|O_NONBLOCK); także zwróci natychmiast sterowanie, jeżeli jednak nie będzie żadnego procesu, który wykona otwarcie do odczytu, to zamiast deskryptora otrzymamy

-1 (oraz **errno = ENXIO**)

Dysponując deskryptorem, do odczytu i zapisu, używamy **read()** i **write()**. - podobnie jak w przypadku łączy nienazwanych.

Synopsis

```
#include <unistd.h>
ssize_t read( int fd,void *buffer,size_t bytes );
ssize_t write( int fd,const void *buffer,size_t bytes );
int fd deskryptor pliku
void* buffer bufor do odczytu lub zapisu
size_t bytes ilość bajtów do przesłania
```

Return

ilość bajtów przesłanych

Errors

-1

OBliczenia Równoległe i Systemy Rozproszone

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

O ile zasadniczym przeznaczeniem łączy nazwanych jest wymiana informacji między procesami niespokrewnionymi, to może równie dobrze odbywać się w obrębie pojedynczego procesu.

Ilustruje to kolejny przykład.

```
#include <unistd.h>
#include <sys/stat.h>
#include <errno.h> // kody błędów errno
#include <string.h> // opisy błędów errno
#include <fcntl.h> // definicje dla open()
#include <linux/limits.h> // definicja PIPE_BUF
#include <stdio.h>

int main( void )
{
    char pipe[]="xyz"; // to będzie nasze łącze nazwane
    char message[PIPE_BUF]="POZDROWIENIE (OD SAMEGO SIEBIE)";
    int in,out; // deskryptory dla wejścia i wyjścia

    // próbujemy utworzyć łącze nazwane
    if( mkfifo( pipe,S_IRUSR|S_IWUSR )==0 || errno == EEXIST )
    {
        printf( "errno=%d ...%s... mkfifo() \n",errno,strerror(errno) );
```

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Zwróćmy uwagę na instrukcję warunkową

```
if( mkfifo( pipe,S_IRUSR|S_IWUSR )==0 || errno == EEXIST )  
{  
}  
}
```

Wprowadzenie warunku w postaci alternatywy

```
mkfifo( pipe,S_IRUSR|S_IWUSR )==0 || errno == EEXIST
```

wynika z faktu, że nie można utworzyć łącza o nazwie już istniejącego (bowiem ma dowiązanie w systemie plików). Jeżeli pojawi się błąd

EEXIST

będzie użyte łącze już istniejące.

Próbujemy otworzyć łącze do zapisu i otwarcia.

```
if( (in = open( pipe, O_RDONLY|O_NONBLOCK) ) < 0 )  
{ printf( "errno=%d ...%s... mkfifo() \n",errno,strerror(errno) ); }  
else  
{  
    if( (out = open( pipe, O_WRONLY)) < 0 )  
    { printf("errno=%d ...%s... mkfifo() \n",errno,strerror(errno)); }
```

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

W końcu, czas skorzystać z łącza

```
else
{
    write( out,message,PIPE_BUF );
    read( in,message,PIPE_BUF );
    close( out );
    printf( "%s\n",message );
}
close( in );
}
// usunięcie łącza (niekoniecznie musi tak być)
if(unlink( pipe )==-1 )
{ perror( "unable to remove named pipe" ); }
}
else
{
    printf( "errno=%d ...%s... %s\n",errno,strerror(errno),
    "Unable to create named pipe" );
}
return 0;
}
```

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Kompilacja

```
kmirota@vostro:~$ gcc -Wall fifo.c -o fifo
```

a efekt użycia

```
kmirota@vostro:~$ ./fifo  
errno=0 ...Success... mkfifo()  
POZDROWIENIE (OD SAMEGO SIEBIE)
```

Można dodać, że fragment kodu dotyczący przesyłania komunikatu

```
else  
{  
    write( out,message,PIPE_BUF );  
    read( in,message,PIPE_BUF );  
    close( out );  
    printf( "%s\n",message );  
}
```

Można byłoby zapisać także w nieco innej formie

```
else  
{  
    write( out,message,PIPE_BUF );  
    read( in,message,PIPE_BUF );  
    close( out );  
    write(STDOUT_FILENO,message,n); //zamiast printf("%s\n",message);  
}
```

tyle że wcześniej trzeba byłoby pamiętać o

```
n = read( in,message,PIPE_BUF );
```

OBLICZENIA RÓWNOLEGŁE I SYSTEMY ROZPROSZONE

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Na łączu nazwanym możemy także operować w sposób bezpośredni za pomocą wysokopoziomowych funkcji ISO C standard I/O.

W pierwszej kolejności należy oczywiście otworzyć łącze wywołaniem **fopen()**.

Synopsis

```
#include <stdio.h>
FILE *fopen( const char *pathname, const char *mode );
const char *pathname nazwa otwieranego pliku (tu: łącza)
char *mode tryb otwarcia pliku: r (r+) odczyt (i zapis),
w (w+) zapis (i odczyt), a (a+) rozszerzenie (i odczyt)
```

Return

wskazanie do strumienia plikowego **FILE**

Errors

NULL

W końcu zaś zamknąć przy pomocy **fclose()**.

Synopsis

```
#include <stdio.h>
int fclose( FILE *stream );
FILE *stream wskazanie do strumienia, do zamknięcie
```

Return

0 jeżeli sukces

Errors

EOF

OBliczenia Równoległe i Systemy Rozproszone

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Celem odczytu i zapisu z i do strumienia plikowego stosuje się głównie funkcje formatowanego wejścia/wyjścia **fscanf()** i **fprintf()**.

Synopsis

```
#include <stdio.h>
int fscanf( FILE *stream, const char *format, ... );
int fprintf( FILE *stream, const char *format, ... );
FILE *stream wskazanie do strumienia otwartego do odczytu
const char *format łańcuch formatujący
zawierający wzorce konwersji, w szczególności:
"%c" znak, "%s" łańcuch, "%d" liczba całkowita,
"%f" liczba rzeczywista
... lista zmiennych
```

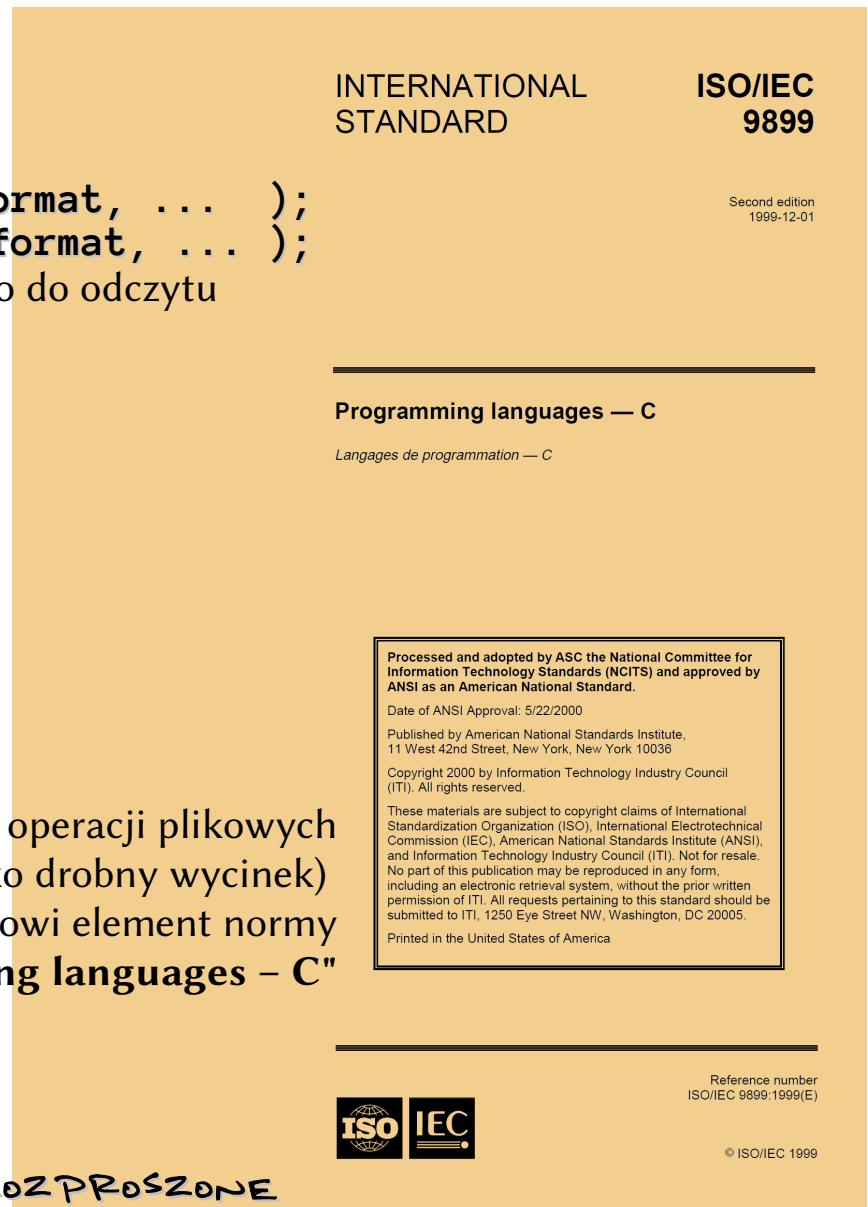
Return

ilość zmiennych wczytanych skutecznie,
wg listy argumentów

Errors

EOF

Całość operacji plikowych
(z czego tu przedstawiono tylko drobny wycinek)
stanowi element normy
ISO/IEC 9899:1999 "Programming languages - C"

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Wejście i wyjście plikowe, z punktu widzenia programisty, przedstawia się zwykle dość korzystnie i atrakcyjnie, jednak może przysporzyć także problemy. Jedną z przyczyn mogą być stosowanych tu mechanizmów buforowania. W konsekwencji mogą pojawić się niezgodności tego co zawarte jest w skojarzonym buforze plikowym a wartościami zmiennych, póki strumień nie zostanie zamknięty.

Przykładem tego rodzaju sytuacji jest poniższy kod.

```
#include <stdio.h>
int main( void )
{
    printf( "1 sek " ); sleep( 1 );
    printf( "2 sek " ); sleep( 1 );
    printf( "3 sek " ); sleep( 1 );
    printf( "4 sek " ); sleep( 1 );
    printf( "5 sek " ); sleep( 1 );

    printf( "i koniec\n" );

    return 0;
}
```

KŁĘCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

W następstwie wykonania programu, nie zobaczymy wcale serii komunikatów (choć zależy to od użytego kompilatora), pojawiających się co 1 sekundę, ale wszystkie równocześnie w momencie kiedy napotkany będzie znak końca linii '\n'.

1 sek 2 sek 3 sek 4 sek 5 sek i koniec

Aby osiągnąć zamierzony efekt, wyświetlanego komunikatu co sekundę należałoby użyć funkcji **fflush()** opróżniającej bufor plikowy, tutaj standardowego wyjścia **stdout**.

Synopsis

```
#include <stdio.h>
int fflush( FILE *stream );
FILE *stream bufor plikowy do opróżnienia (uprzednio otwarty)
```

Return

0 jeżeli sukces

Errors

EOF

Zatem w przypadku rozpatrywanego kodu konieczne jest jego uzupełnienie o wywołania

fflush(stdout);

w sposób ja na załączonym dalej listingu.

OBLCZENIA RÓWNOLEGLE I SYSTEMY ROZPROSZONE

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

```
#include <stdio.h>

int main( void )
{
    printf( "1. " ); fflush( stdout ); sleep( 1 );
    printf( "2. " ); fflush( stdout ); sleep( 1 );
    printf( "3. " ); fflush( stdout ); sleep( 1 );
    printf( "4. " ); fflush( stdout ); sleep( 1 );
    printf( "5. " ); fflush( stdout ); sleep( 1 );

    printf( "i koniec\n" );
    return 0;
}
```

O samej funkcji warto pamiętać ponieważ problem buforów plikowych w odniesieniu do łączys komunikacyjnych bywa nad wyraz uciążliwy, stając się przyczyną wielu zaskakujących wyników i frustracji.

Na koniec należy nadmienić że o ile użycie

fflush(stdout)

jest zgodne z normą ISO, to w odniesieniu do strumienia wejściowego

fflush(stdin)

już nie jest.

OBLCZENIA RÓWNOLEGŁE I SYSTEMY ROZPROSZONE

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Problem buforowania po stronie odczytu można także rozwiązać używając celem wczytywania funkcji "nie zaśmiecającej" tak bufor plikowy jak **scanf()**. Mogłyby to być – w tym przypadku – **fgets()**, która wczytuje łańcuch tekstowy, a dopiero z niego za pomocą **sscanf()** wczytujemy potrzebne wartości zmiennych.

Synopsis

```
#include <stdio.h>
char *fgets(char *buffer, int size, FILE *stream);
char *buffer bufor odczytu
int size ilość znaków do wczytania, pomniejszona o 1, na ostatniej
pozycji dodawane jest '\0' (funkcja kończy czytanie jeżeli
napotka EOF lub '\n')
FILE *stream otwarty do odczytu bufor plikowy
```

Return

char *buffer jeżeli sukces, to wskazanie do wyniku

Errors

NULL

Deklaracja i użycie funkcji

```
int sscanf( const char *buffer, const char *format, ... );
```

jest właściwie identyczne z **fscanf()**, w tym że odczyt nie następuje ze strumienia plikowego ale łańcucha

const char *buffer bufor w postaci łańcucha tekstowego, z którego zawartość podlega konwersji, zgodnie z łańcuchem format

OBLICZENIA RÓWNOLEGŁE I SYSTEMY ROZPROSZONE

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KACZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Przygotujemy teraz dwie aplikacje, które poprzez łącze nazwane **pipe** będą wzajemnie się komunikować.

Pierwsza stanowić będzie serwer nasłuchujący danych napływających łączem, a w przypadku odebrania wyświetli komunikat.

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/stat.h>
#include <fcntl.h>
#include <time.h>
#include <unistd.h>

int main( void )
{
    time_t stamp;
    pid_t pid;
    int fd, run;
    char cmd;

    printf("\n[%d]*S*E*R*W*E*R*[%d]\n\n", (int)getpid(), (int)getpid());

    // na początek próbujemy otworzyć łącze do odczytu
    if( (fd=open( "pipe", O_RDONLY )) >0 ){ run=1; }
    else{ printf( "!.!.nie znaleziono łącza..!.!\n\n" ); run=0; }
```

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

```
// w przypadku kiedy udało się uzyskać deskryptor
while( run )
{
    // odczytujemy, od kogo pochodzi wiadomość
    read( fd,&pid,sizeof( pid_t ) );
    // następnie czytamy komendę
    read( fd,&cmd,sizeof( char ) );
    // wyświetlamy informację, od kogo, co i kiedy otrzymano
    stamp = time( NULL );
    printf( "[%d]\t%c|-> %s", (int)pid,cmd,ctime( &stamp ) );
    // jeżeli odebrano komendę Q(uit), to kończymy
    if( cmd=='Q' ){ run=0; close( fd ); }
}

return 0;
```

OBLCZENIA RÓWNOLEGŁE I SYSTEMY ROZPROSZONE
KRYSZPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Teraz kod klienta, który będzie komunikował się z naszym serwerem przez łącze **pipe**.

```
#include <stdio.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/stat.h>
#include <fcntl.h>
#include <unistd.h>
#include <ctype.h>

int main( void )
{
    int fd, run;
    pid_t pid;
    char cmd;
    char buffer[256];

    // wyświetlamy komunikat diagnostyczny
    pid = getpid();
    printf( "\n[%d]*K*L*I*E*N*T*[%d]\n\n", (int)pid, (int)pid );

    // podobnie jak wcześniej sprawdzamy dostępność łącza
    if( (fd=open( "pipe", O_WRONLY )) >0 ){ run=1; }
    else{ printf( "!.!.nie znaleziono łącza...!.\n\n" ); run=0; }
```

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

```
// jeżeli udało się uzyskać deskryptor łącza
while( run )
{
    // pobieramy komendę od użytkownika
    printf( "\t?... \t" );
    fgets( buffer,256,stdin );
    sscanf( buffer,"%c",&cmd );
    cmd = toupper( cmd );

    // piszemy do łącza
    write( fd,&pid,sizeof( pid_t ) );
    write( fd,&cmd,sizeof( char ) );

    // jeżeli użytkownik podał Q(ui), to kończymy proces klienta
    if( cmd=='Q' ){ run=0; close( fd ); }
}

return 0;
```

OBLCZENIA RÓWNOLEGŁE I SYSTEMY ROZPROSZONE
KRYSZPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Zanim uruchomimy procesy serwer i klienckie, najpierw musimy utworzyć łącze.

Zatem

\$ mkfifo pipe

Sprawdźmy jeszcze wynik komendy

\$ ls -l

razem 32

```
-rwxr-xr-x 1 kmirota users 11667 maj 23 10:36 klient
-rw-r--r-- 1 kmirota users   697 maj 23 10:36 klient.c
prw-r--r-- 1 kmirota users     0 maj 23 10:37 pipe
-rwxr-xr-x 1 kmirota users 11576 maj 23 10:36 serwer
-rw-r--r-- 1 kmirota users   682 maj 23 10:36 serwer.c
```

a więc łącze pipe zostało utworzone.

Otwieramy teraz dwa terminale w pierwszym uruchamiamy proces serwera a w drugim (i ewentualnie kolejnych) procesy klienckie.

\$./klient

```
[8053]*K*L*I*E*N*T*[8053]
```

```
?...    ?
?...    ?
?...    ?
?...    q
```

\$./serwer

```
[8052] * S * E * R * W * E * R * [8052]
```

```
[8053] |?|-> Fri Oct 23 11:07:48 2003
[8053] |?|-> Fri Oct 23 11:07:50 2003
[8053] |?|-> Fri Oct 23 11:07:51 2003
[8053] |Q|-> Fri Oct 23 11:07:54 2003
```

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Ponownie wykorzystując mechanizm łącza nazwanego przygotujemy serwer, który pozostając na końcu łącza zamknie je i będzie odsyłał zwrotnie cokolwiek dostanie.

Kod źródłowy serwera przedstawia się jak na załączonym listingu.

```
#include <stdio.h>
#include <limits.h>
int main( void )
{
    FILE *stream;
    char buffer[LINE_MAX];
    int run;

    if( (stream = fopen( "channel", "r+" ) ) ) { run=1; }
    else{ run=0; perror( "!.!.błąd otwarcia łącza..!." ); }

    while( run )
    {
        if( fgets( buffer,256,stream ) )
            { fprintf( stream,"%s",buffer ); fflush( stream ); }
    }

    return 0;
}
```

Zwróćmy uwagę, że celem wyświetlenia informacji o ewentualnym błędzie otwarcia kanału, użyliśmy funkcji **perror()**, gdyż tylko ona gwarantuje że nawet w przypadku procesu pracującego w tle zobaczymy komunikat o błędzie.

OBLCZENIA RÓWNOLEGŁE I SYSTEMY ROZPROSZONE

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

ŁĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Początkowy fragment kodu klienta niewiele tylko różni się od przedstawionego wcześniej.

```
#include <stdio.h>
#include <limits.h>
#include <string.h>
#include <ctype.h>

int main( void )
{
    FILE *stream;
    char buffer[LINE_MAX];
    int run;

    int empty( char* );

    if( (stream = fopen( "channel", "r+" ) ) ){ run=1; }
    else{ run=0; perror( "!.!.!..błąd otwarcia łącza..!.!" ); }
```

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

W dalszym fragmencie umieszczamy pętle czytającą i piszącą, do momentu kiedy użytkownik wprowadzi linię pustą.

```
while( run )
{
    bzero( (void*)buffer,LINE_MAX );
    fgets( buffer,LINE_MAX,stdin );
    if( !empty( buffer ) )
    { fprintf( stream,"%s",buffer ); fflush( stream ); }
    else{ fclose( stream ); break; }
    fgets( buffer,LINE_MAX,stream );
    if( !empty( buffer ) )
    { fprintf( stdout,"%s",buffer ); fflush( stream ); }
}
return 0;
```

Pozostaje jeszcze dodać funkcję która będzie sprawdzać czy nie pojawił się łańcuch pusty (w naszym rozumieniu łańcuch nie zawierający ani jednej litery czy też cyfry).

```
int empty( char * string )
{
    while( *string ){ if( isalnum(*string++)) { return 0; } }
    return 1;
}
```

OBLCZENIA RÓWNOLEGLE I SYSTEMY ROZPROSZONE
KRYSZPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KĄCZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Oczywiście na początek należy utworzyć właściwe łącze nazwane

```
$ mkfifo channel
```

i sprawdźmy

```
$ stat channel
  File: `channel'
    Size: 0          Blocks: 0          IO Block: 4096   potok
  Device: 807h/2055d      Inode: 4162321      Links: 1
 Access: (0644/prw-r-r--)  Uid:(1000/kmirota)  Gid: (100/users)
Access: 2006-12-23 06:29:21.000000000 +0200
Modify: 2006-12-23 06:29:21.000000000 +0200
 Change: 2006-12-23 06:29:21.000000000 +0200
```

Następnie uruchamiamy z bieżącego terminala proces serwera, w tle (zwróćmy uwagę na znak '&' na końcu linii komendy, który wywołuje właśnie takie uaktywnienie procesu przez system).

```
$ ./serwer &
[1] 8603
```

gdyby teraz sprawdzić listę aktywnych procesów

```
$ ps
 PID TTY      TIME CMD
 4311 pts/1    00:00:00 bash
 8603 pts/1    00:00:00 server
 8607 pts/1    00:00:00 ps
```

to jak proces o identyfikatorze 8603 pracuje nasz serwer. Jego działanie możemy w dowolnej chwili zakończyć, komendą (o ile nie będzie już potrzebny)

```
$ kill -SIGKILL 8603
```

OBLCZENIA RÓWNOLEGLE I SYSTEMY ROZPROSZONE

KRYSPIN MIROTA (KRYSPIN.MIROTA@GMAIL.COM)

KACZA KOMUNIKACYJNE NAZWANE

Następnie z bieżącego terminala uruchamiamy klienta. Ponieważ serwer pracuje zamyka pętlę zwrotną, czyli odsyła to co otrzymał, więc cokolwiek wprowadzimy zostanie nam natychmiast odesłane przez serwer.

```
$ ./client  
pierwszy  
pierwszy  
drugi  
drugi  
i jeszcze nieco dłuższy łańcuch, 1234567890  
i jeszcze nieco dłuższy łańcuch, 1234567890  
  
$
```


a więc, po wprowadzeniu linii pustej, klient zakończył.

Pozostaje nam jeszcze zamknąć serwer. Tak jak sugerowano to wcześniej wykorzystamy w tym celu sygnał **SIGKILL**, zatem z terminala wykonujemy

```
$ kill -SIGKILL 8603
```